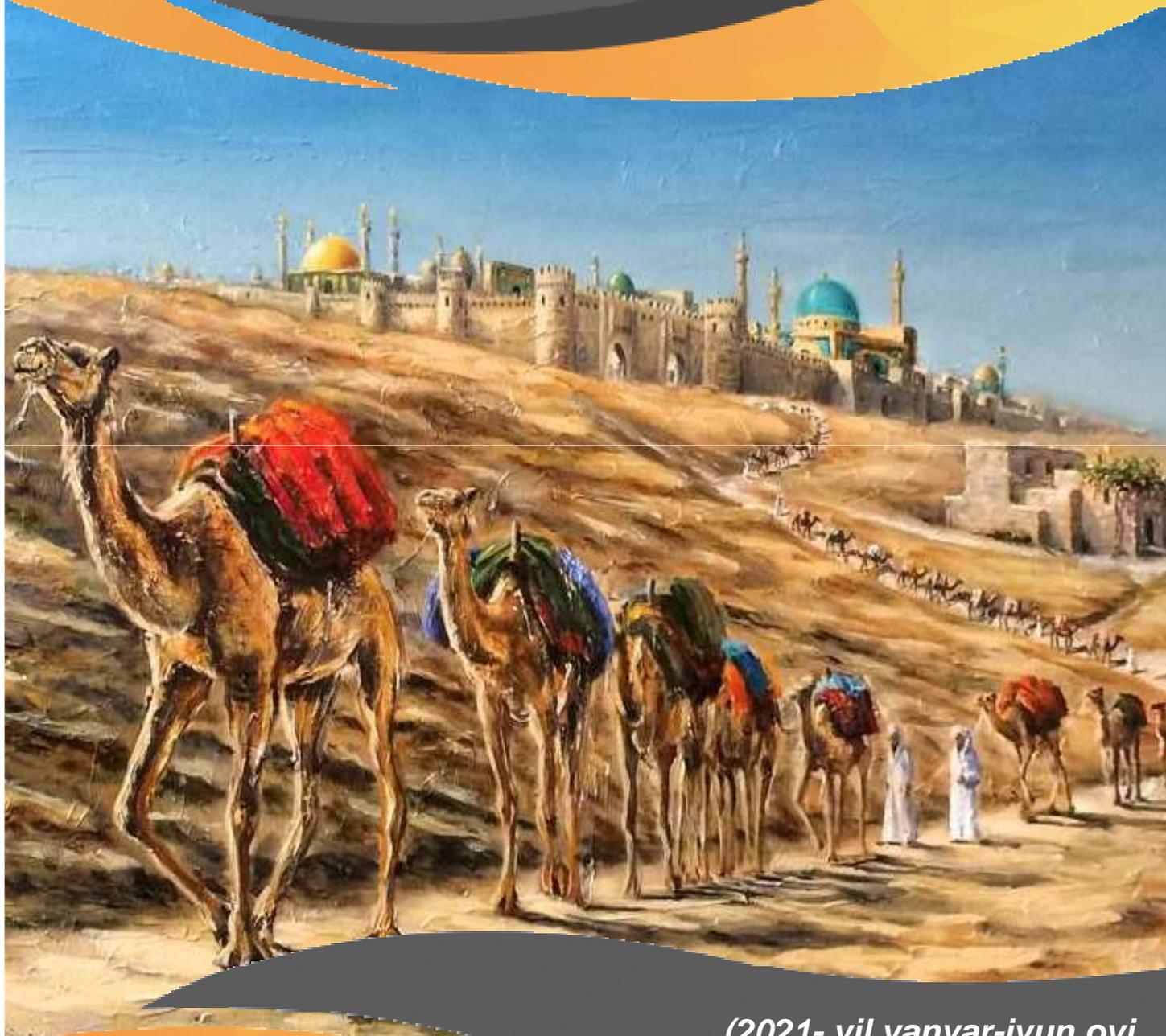

SURXONDARYO VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASI

*(2021- yil yanvar-iyun oyi
uchun dastlabki
ma'lumot)*

O'zbekiston iqtisodiyotini rivojlantirish strategiyasi diversifikatsiyalangan va raqobatbardosh iqtisodiyotni yaratishga, innovatsion texnologiyalar va bozorni boshqarishning yangi usullaridan foydalangan holda milliy resurslardan maksimal darajada foydalanishga yo'naltirilgan. Mamlakatning tashqi iqtisodiy faoliyati, xususan tashqi savdo sohasida amalga oshirilayotgan islohotlarning pirovard natijasi aholining turmush darajasiga bevosita o'z ta'sirini o'tkazadi.

2021- yilning yanvar-iyun oylari yakuni bilan respublikaning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA **202 726,3** ming. AQSh dollarini tashkil etib, 2020- yilga nisbatan **22 253,8** ming. AQSh dollariga yoki **12,3 %** ga ko'paydi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI VA BALANSI (yanvar-iyun, ming. AQSh dollari)

	2020 йил	2021 йил	Ўсш суръати, % да	Жамга нисбатан, % да
Ташқи савдо айланмаси	180 472,5	202 726,3	112,3 %	x
Экспорт 	97 484,7	100 176,2	102,8 %	100,0
 <i>товарлар</i>	96 616,8	98 447,9	101,9	98,3
 <i>хизматлар</i>	867,9	1 728,3	199,1	1,7
Импорт 	82 987,8	102 550,1	123,6 %	100,0
 <i>товарлар</i>	82 970,2	102 490,1	123,5	99,9
 <i>хизматлар</i>	17,6	60,0	3,4 m.	0,1
 Сальдо	14 496,9	-2 373,9	x	x

Ma'lumot uchun: Surxondaryo viloyatida tovarlar tashqi savdosi statistika ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (keyingi o'rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o'rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

TSAda eksport hajmi **100 176,2** ming. AQSh dollariga (**2,8 %** ga ko'paydi) va import hajmi **102 550,1** ming. AQSh dollariga (**23,6 %** ga ko'paydi) yetdi. Hisobot davrida - **2 373,9** ming. AQSh dollari qiymatida passiv tashqi savdo balansi qayd etildi.

SURXONDARYO VILOYATI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO'LGAN DAVLATLAR

(2021- yil yanvar-iyun, ming. AQSh dollari)

Xitoy Xalq Respublikasi

TSA – 74 686,8
Eksport – 39 551,0
Import – 35 135,7

Pokiston

TSA – 25 400,9
Eksport – 19 383,5
Import – 6 017,5

Rossiya Federatsiyasi

TSA – 21 471,7
Eksport – 10 341,1
Import – 11 130,6

Qozog'iston

TSA – 18 904,2
Eksport – 4 501,6
Import – 14 402,6

Turkiya

TSA – 15 539,4
Eksport – 8 365,1
Import – 7 174,3

Afg'oniston

TSA – 10 871,7
Eksport – 10 676,6
Import – 195,0

Ukraina

TSA – 8 790,5
Eksport – 819,9
Import – 7 970,6

Germaniya

TSA – 5 179,9
Eksport – 48,4
Import – 5 131,4

Tojikiston

TSA – 4 463,5
Eksport – 2 190,8
Import – 2 272,8

Belgiya

TSA – 2 965,2
Eksport – 0,0
Import – 2 965,2

Iqtisodiyotning real sektori tarmoqlari va korxonalarining barqaror va uzluksiz ishlashini ta'minlash uchun respublikada zarur resurslar bazasi yaratilgan. Eksport tarkibida sezilarli o'zgarishlarga import tovarlarning o'rnini bosadigan mahsulotlar ishlab chiqarish va sanoat ishlab chiqarishni diversifikatsiya qilish natijasida erishildi.

Shuningdek, qo'shni davlatlar bilan o'zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalardagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko'rish mumkin.

TSAda so'nggi yillarda katta o'zgarishlar kuzatilyapti. Misol uchun, so'nggi uch yilda TSA Qozog'iston, Tojikiston bilan tashqi savdo aylanmasi oshgani kuzatilmoqda. Boshqa davlatlar (qo'shni davlatlardan tashqari) bilan esa, TSAda eng yuqori ulush Pokiston, Afg'oniston, Qirg'iz Respublikasi, davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

20 TA YIRIK HAMKOR-DAVLATLAR ICHIDA UCHTA FAOL TASHQI SAVDO BALANSI KUZATILGAN DAVLATLAR (2021- yil yanvar-iyun)

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo'yicha 20 ta yirik hamkor-davlatlar orasidan beshta davlatda faol tashqi savdo balansi kuzatilgan, xususan, Pokiston (13 366,0 ming. AQSh dollari), Afg'oniston (10 481,6 ming. AQSh dollari), Qirg'iz Respublikasi (4 415,3 ming. AQSh dollari), Xitoy Xalq Respublikasi (1 622,5 ming. AQSh dollari), Azerbayjon (524,4 ming. AQSh dollari), shular jumlasidandir. Qolgan 15 ta davlatlar bilan passiv tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

Surxondaryo viloyati, jahonning 47 ga yaqin mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAning nisbatan salmoqli hissasi Xitoy Xalq Respublikasida (36,8 %), Pokistonda (12,5 %), Rossiya Federatsiyasida (10,1 %), Qozog'istonda (10,6 %), Turkiyada (7,7 %), Afg'oniston (5,4 %), Ukraina (4,9 %) va Germaniya (3,0 %) qayd etilgan.

SURXONDARYO VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

(yanvar-iyun, ming. AQSh dollari)

	Davlatlar	2019- y.	2020- y.	2021- y.
	Xitoy Xalq Respublikasi	73 408,8	67 529,5	74 686,8
	<i>Eksport</i>	27 854,9	28 757,8	39 551,0
	<i>Import</i>	45 553,9	38 771,7	35 135,7
	Pokiston	34 624,7	12 895,3	25 400,9
	<i>Eksport</i>	31 099,8	11 291,3	19 383,5
	<i>Import</i>	3 524,9	1 604,0	6 017,5
	Rossiya Federatsiyasi	23 456,2	27 243,6	21 471,7
	<i>Eksport</i>	11 990,7	14 240,8	10 341,1
	<i>Import</i>	11 465,5	13 002,8	11 130,6
	Qozog'iston	25 497,5	13 602,4	18 904,2
	<i>Eksport</i>	14 235,0	3 632,2	4 501,6
	<i>Import</i>	11 262,6	9 970,2	14 402,6
	Turkiya	10 286,6	7 454,9	15 539,4
	<i>Eksport</i>	1 224,1	1 753,2	8 365,1
	<i>Import</i>	9 062,5	5 701,7	7 174,3
	Afg'oniston	26 521,5	24 008,0	10 871,7
	<i>Eksport</i>	26 432,7	23 922,5	10 676,6
	<i>Import</i>	88,9	85,4	195,0
	Ukraina	3 476,3	1 430,8	8 790,5
	<i>Eksport</i>	556,8	471,9	819,9
	<i>Import</i>	2 919,5	958,9	7 970,6
	Germaniya	1 216,4	2 510,6	5 179,9
	<i>Eksport</i>	141,5	103,8	48,4
	<i>Import</i>	1 074,9	2 406,8	5 131,4
	Tojikiston	9 651,1	6 638,7	4 463,5
	<i>Eksport</i>	3 094,1	4 345,9	2 190,8
	<i>Import</i>	6 557,0	2 292,8	2 272,8
	Belgiya	14,7	-	2 965,2
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	14,7	-	2 965,2

SURXONDARYO VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

(yanvar-iyun, ming. AQSh dollari)

	Davlatlar	2019- y.	2020- y.	2021- y.
	Qirg'iz Respublikasi	130,4	7 256,4	2 920,3
	<i>Eksport</i>	30,3	6 320,0	2 271,4
	<i>Import</i>	100,1	936,4	648,9
	Eron	4 646,9	1 057,6	2 834,1
	<i>Eksport</i>	837,6	-	65,3
	<i>Import</i>	3 809,3	1 057,6	2 768,7
	Belorussiya	4 388,8	1 135,1	1 082,7
	<i>Eksport</i>	429,9	324,8	389,7
	<i>Import</i>	3 958,9	810,2	693,0
	Italiya	326,6	806,1	959,8
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	326,6	806,1	959,8
	Ljuksemburg	-	-	695,2
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	-	-	695,2
	Gretsiya	1 510,5	871,2	674,5
	<i>Eksport</i>		174,1	11,4
	<i>Import</i>	1 510,5	697,0	663,1
	Hindiston	-	-	574,6
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	-	-	574,6
	Koreya Respublikasi	11 943,6	1 384,0	547,6
	<i>Eksport</i>	192,9	-	-
	<i>Import</i>	11 750,7	1 384,0	547,6
	Turkmaniston	4 326,3	495,2	539,8
	<i>Eksport</i>	108,4	11,5	130,6
	<i>Import</i>	4 217,9	483,8	409,2
	Ozerbayjon	33,6	282,9	524,4
	<i>Eksport</i>	33,6	203,9	524,4
	<i>Import</i>	-	79,0	-

SURXONDARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI (yanvar-iyun 2021- yil)

	Ming. AQSh dollari	O'sish sur'ati, % da
Surxondaryo viloyati	202 726,3	112,3
Termiz sh.	27 148,8	97,7
<i>tumanlar:</i>		
Oltinsoy	4 254,7	101,3
Angor	4 814,1	86,0
Bandixon	1 400,2	32,5
Boysun	4 183,6	97,7
Denov	19 727,7	93,6
Jarqo'rg'on	20 683,4	99,0
Qumqo'rg'on	7 477,4	141,4
Qiziriq	14 683,2	382,7
Muzrabot	25 904,5	246,9
Sariosiyo	15 295,3	103,6
Termiz	30 222,9	103,4
Uzun	4 570,2	88,1
Sherobod	15 198,2	105,9
Sho'rchi	4 896,3	63,3

Eng yuqori hajm,
ming. AQSh dollari

Termiz - 30 222,9

Termiz sh. – 27 148,8

Muzrabot – 25 904,5

Eng quyi hajm,
ming. AQSh dollari

Oltinsoy – 4 254,7

Boysun – 4 183,6

Bandixon – 1 400,2

Viloyat tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Termiz tumani **14,9 %** ulush bilan **30 222,9** ming. AQSh dollarini tashkil etdi.

Viloyat tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng quyi ulushni Bandixon tumani **0,7 %** ulush bilan **1 400,2** ming. AQSh dollarini tashkil etdi.

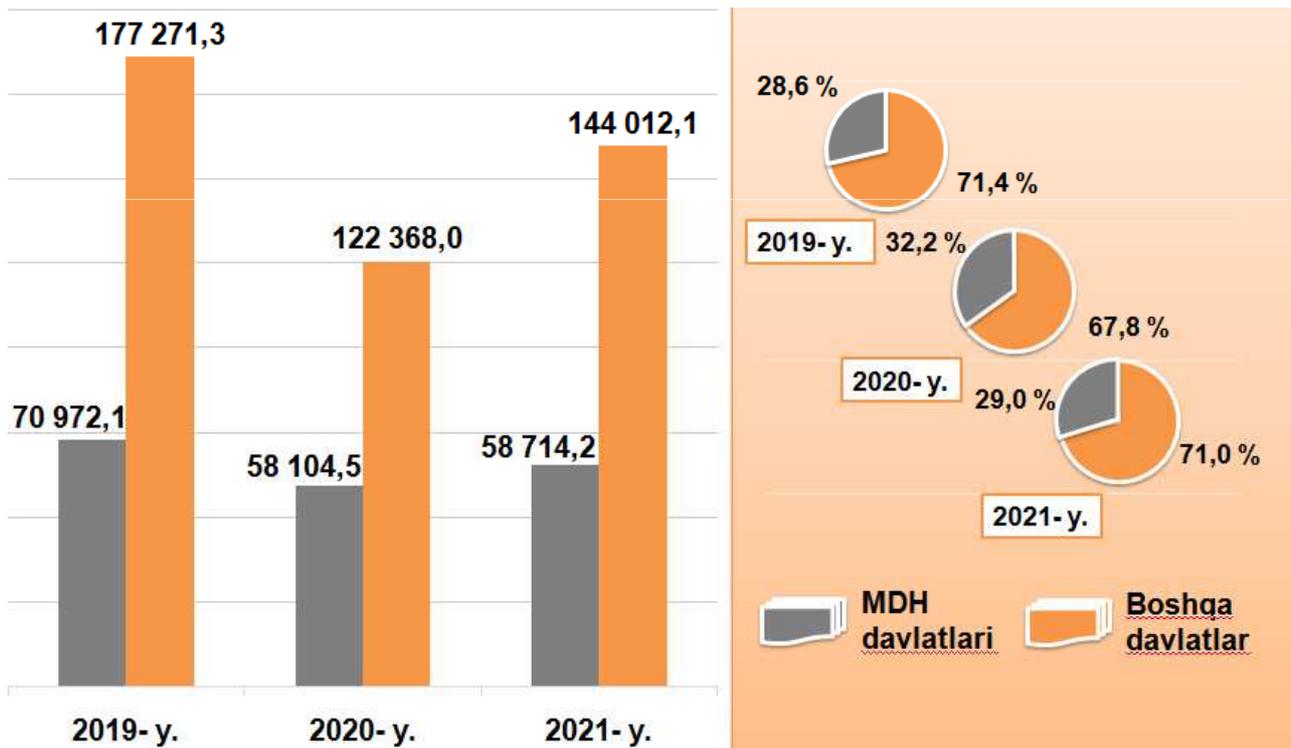

Surxondaryo viloyati tashqi savdo aylanmasining uchdan bir qismi MDH davlatlariga to'g'ri keladi va bu ko'rsatkich so'nggi yillarda biroz o'zgardi.

Viloyatimizda tashqi savdoni qo'llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo'yicha olib borilayotgan chora-tadbirlarga qaraiyun, 2021- yilning yanvar-iyun oylarida, tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi **29,0 %** ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi 2020- yilga nisbatan ulushi **3,2 %** ga ko'payib 2019- yilga nisbatan ulushi **0,4 %** ga kайungan.

SURXONDARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-iyun, ming. AQSh dollari, ulushi, % da)

Boshqa xorijiy davlatlarning TSAsi 2021- yilning yanvar-iyun oylarida 2020- yilga nisbatan **3,2 %** ga kайundi va jami TSAdagi ulushi **71,0 %** ni tashkil etdi.

SURXONDARYO VILOYATINING MDH MAMLAKATLARI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI

(2021- yil yanvar-iyun, ming. AQSh dollari)

Surxondaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi 2021- yil yanvar-iyun holatiga **58 714,2** ming. AQSh dollarini tashkil etdi. Shundan eksport – **21 169,5** ming. AQSh dollariga yetgan bo‘lsa, import – **37 544,7** ming. AQSh dollari qiymatida qayd etildi.

Surxondaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasining eng yuqori hajmlari Rossiya Federatsiyasi (**36,6 %**), Qozog‘iston (**32,2 %**), Ukraina (**15,0 %**), Tojikiston (**7,6%**) va Qirg‘iz Respublikasi (**5,0 %**) davlatlari bilan qayd etildi.

SURXONDARYO VILOYATI EKSPORTI

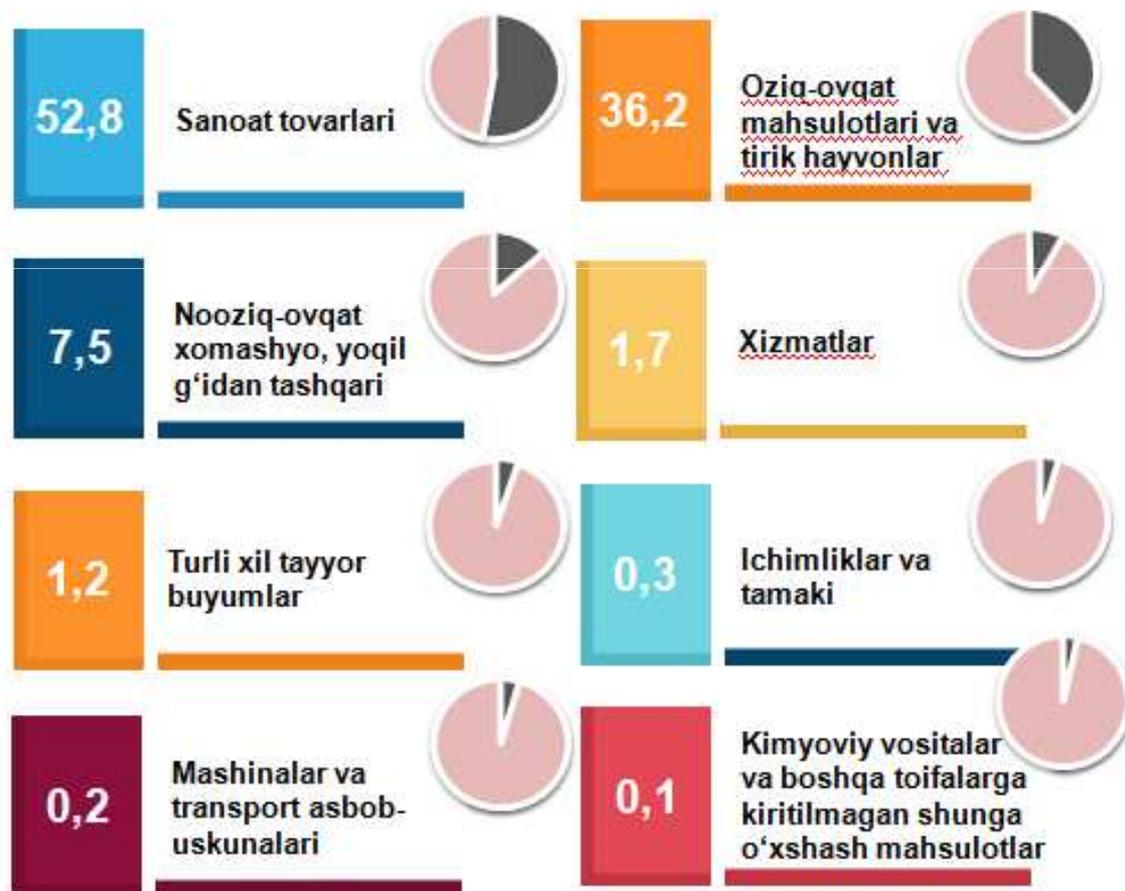
(2021- yil yanvar-iyun)

Joriy yilning yanvar-iyun oylarida viloyatning eksportyorlari soni **204** tani tashkil etib, ular tomonidan **100 176,2** ming. AQSh dollari (qimmatbaho metallar eksportidan tashqari) qiymatidagi (2020- yilning mos davriga nisbatan **2,8** % ga ko'paydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta'minlandi.

XSST BO'YICHA EKSPORT TARKIBI

(2021- yil yanvar-iyun, ulushi, % da)

Eksport tarkibida tovarlar ulushi **98,3** % ni tashkil etib, ular sanoat tovarlari (**52,8** %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (**36,2** %) va yoqilg'idan tashqari nooziq-ovqat xomashyosi (**7,5** %) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

SURXONDARYO VILOYATI XSST BO'YICHA EKSPORT TARKIBI (yanvar-iyun, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Ming. AQSh dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan. % da	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Jami eksport	97 484,7	100 176,2	80,6	102,8	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	52 540,3	36 216,3	66,0	68,9	53,9	36,2
Ichimliklar va tamaki	71,0	287,1	-	404,2	0,1	0,3
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	4 949,5	7 524,0	145,0	152,0	5,0	7,5
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	34,3	19,4	53,6	56,7	-	-
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	1 430,5	-	188,9	0,0	1,5	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	287,0	72,7	1 656,8	25,3	0,3	0,1
Sanoat tovarlari	33 321,4	52 895,2	94,4	158,7	34,2	52,8
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	33,2	207,3	21,8	624,9	-	0,2
Turli xil tayyor buyumlar	3 949,8	1 226,0	3 402,0	31,0	4,1	1,2
Xizmatlar	867,9	1 728,3	57,8	199,1	0,9	1,7

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR EKSPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar-iyun)

XSST bo'limi nomi	Ming. AQSh dollari	2020- yilga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Sabzavotlar va mevalar	31 703,4	68,2
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	3 661,4	75,1
Kofe, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	336,5	163,2
Tirik hayvonlar, 03 bo'limiga kiritilgan hayvonlardan tashqari	249,1	46,3
Sut mahsulotlari va parranda tuxumlari	17,6	6,0
Xayvonlar uchun ozuqalar (iyundalanmagan donlardan tashqari)	7,4	6,9
Baliq (dengiz sutemizuvchilari bo'lmagan), qisqichbaqasimonlar malyuskalar va suvda suzuvchi umurtqasizlar va ulardan tayyorlangan yarim tayyor mahsulotlar	1,4	71,2
Shakar, shakardan tayyorlangan mahsulotlar va asal	0,4	0,2
Ichimliklar va tamaki		
Ichimliklar	287,1	5,7 m.
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
To'qimachilik tolalari (tops va boshqa titilgan jundan tashqari) va ularning chiqindilari (ip kalava va mato holatiga keltirilmagan)	5 874,8	3,1 m.
Moy olinadigan urug'lar va moy olinadigan mevalar	1 340,6	4,3 m.
Xayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan xom-ashyo materiallari, boshqa joyda tasniflanmagan	198,9	11,1
56 bo'limga kiritilgandan tashqari o'g'itlar uchun xom-ashyo va mineral xomashyo (ko'mir,neft va qimmatbaho toshlardan tashqari)	109,6	11,4
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar		
O'g'itlar (272 guruhga kiritilganlardan tashqari)	27,4	-
Efir moylari, rezinoidlar va attorlik moddalari;hojatxona preparatlari, polirovkalash va yuvish vositalari	22,8	19,3
Bo'yoqlar, taninlar va bo'yoqlar	21,9	3,3 m.
Noorganik kimyoviy moddalar	0,5	1,7
Birlamchi shaklda bo'lmagan plastmassalar	0,02	0,2

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR EKSPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar-iyun)

XSST bo'limi nomi	Ming. AQSh dollari	2020- yilga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari		
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, boshqa joyda tasniflanmagan tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	50 633,3	156,0
Ruda bo'lmagan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar, boshqa joyda tafsiflanmagan	1 308,3	169,6
Metaldan tayyorlangan buyumlar boshqa joyda tafsiflanmagan	943,8	22,0 m.
Qog'oz, karton va qog'oz massasi, qog'oz yoki kartondan tayyorlangan buyumlar	6,6	24,0
Boshqa joylarda tasniflanmagan charm, charm buyumlar, mo'yna	3,1	-
Mantar va yog'ochdan tayyorlangan buyumlar (mebeldan tashqari)	0,05	0,2
Rezina buyumlari, boshqa joyda tasniflanmagan	0,01	85,7
Mashinalar va transport asbob-uskunolari		
Avtomashinalar (xavfsizlik yostiqlarini ham o'z ichiga olgan holda)	176,4	11,3 m.
Muayyan tarmoqlar uchun maxsus ishlab chiqarilgan mashinalar	27,0	2,8 m.
Sanoat va mashina qismlari uchun ixtisoslashtirilgan bo'lmagan mashina va uskunalar	1,9	46,2
Energiya generatori mashinalari va asbob - uskunolari	2,0	3,4 m.
Turli xil tayyor buyumlar		
Kiyim-kechaklar va kiyim-kechak anjomlari	1 120,2	33,5
Poyabzal	72,2	23,7
Mebel va uning qismlari, yotarjoy buyumlari, matraslar, matraslar uchun tirgaklar, yostiqlar va shunga o'xshash tikilgan mebel	25,3	20,2
Blokli binolar, suv o'tkazish, kanalizatsiya isitish va yoritish uskunolari uchun armatura va mahkamlash moslamalari boshqa joyda tavsiflanmagan	4,6	-
Har xil tayyor buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan	3,6	2,2
Yo'l anjomlari, sumkalar va shunga o'xshash konteynerlar	0,2	-
Xizmatlar		
Transport xizmatlari	799,9	2,4 m.
Moliyaviy xizmatlar	464,5	5,9 m.
Sayohat	365,7	100,9
Boshqa biznes xizmatlari	98,2	80,4

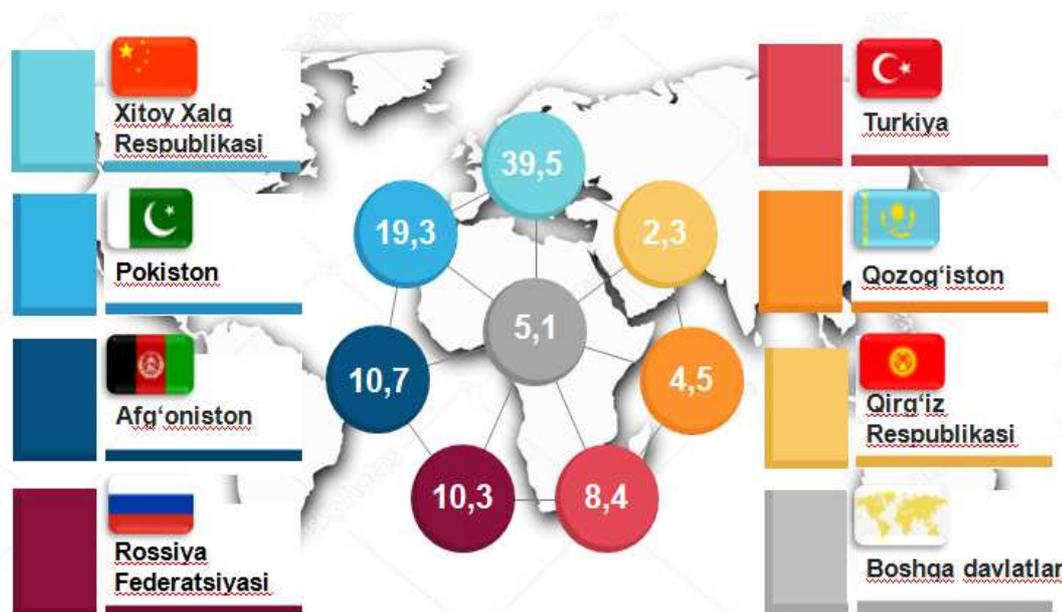
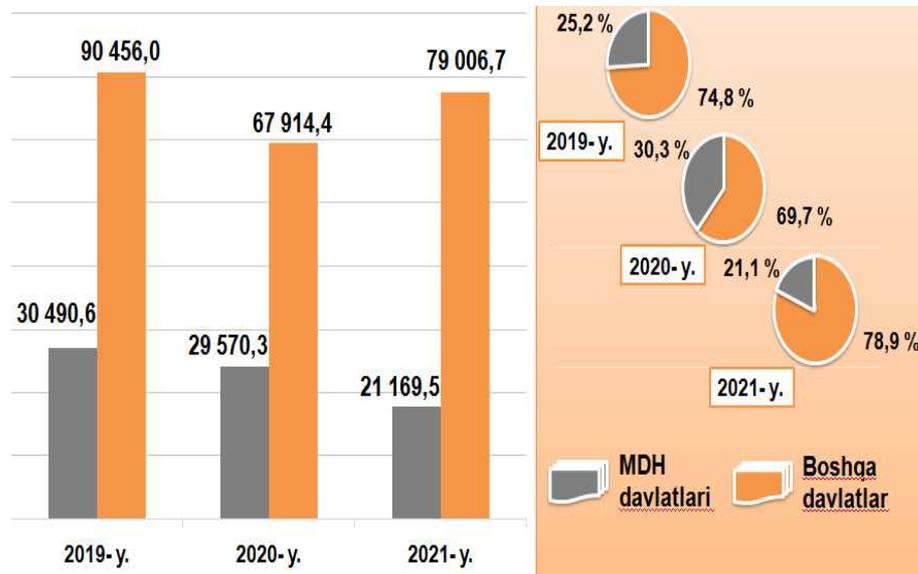

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-iyun, ming. AQSh dollari, ulushi, % da)

So'nggi uch yilda MDH mamlakatlariga eksport hajmi kайyundi va ularning jami eksportdagi ulushi 2019- yilning yanvar-iyunidagi **25,2 %** dan 2021- yilning yanvar-iyunida **21,1 %** ga kайyundi. Mos ravishda boshqa mamlakatlarning jami eksportdagi ulushi **78,9 %** ni tashkil etdi.

VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2021- yil yanvar-iyun, % da)

2021- yilning yanvar-iyun oylari yakunida tovar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkor davlatlar tarkibida Xitoy Xalq Respublikasi (eksport umumiy hajmining **39,5 %**), Pokiston (**19,3 %**), Afg'oniston (**10,7 %**), Rossiya Federatsiyasi (**10,3 %**), Turkiya (**8,4 %**), Qozog'iston (**4,5 %**) va Qirg'iz Respublikasi (**2,3 %**) davlatlari saqlanib qolmoqda hamda ularning jami eksportdagi ulushi **94,9** foizni tashkil etmoqda.

**SURXONDARYO VILOYATINING ASOSIY HAMKOR
DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORT HAJMI
VA O'SISH SUR'ATLARI** *(yanvar-iyun, yillar kesimida)*

Davlatlar	Ming. AQSh dollari		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Xitoy Xalq Respublikasi	28 757,8	39 551,0	103,2	137,5	1	1
Pokiston	11 291,3	19 383,5	36,3	171,7	4	2
Afg'oniston	23 922,5	10 676,6	90,5	44,6	2	3
Rossiya Federatsiyasi	14 240,8	10 341,1	118,8	72,6	3	4
Turkiya	1 753,2	8 365,1	143,2	477,1	8	5
Qozog'iston	3 632,2	4 501,6	25,5	123,9	7	6
Qirg'iz Respublikasi	6 320,0	2 271,4	20 866,9	35,9	5	7
Tojikiston	4 345,9	2 190,8	140,5	50,4	6	8
Ukraina	471,9	819,9	84,7	173,7	10	9
Ozerbayjon	203,9	524,4	607,6	257,2	14	10

SURXONDARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA EKSPORTI (2021- yil yanvar-iyun)

	Ming. AQSh dollari	O'sish sur'ati, % da
Surxondaryo viloyati	100 176,2	102,8
Termiz sh.	4 360,3	33,3
<i>tumanlar:</i>		
Oltinsoy	3 107,2	81,6
Angor	4 242,6	93,8
Bandixon	1 243,6	63,6
Boysun	2 666,7	82,6
Denov	11 740,0	111,0
Jarqo'rg'on	15 060,5	107,0
Qumqo'rg'on	5 129,8	105,9
Qiziriq	1 291,8	39,9
Muzrabot	5 060,0	120,1
Sariosiyo	11 236,8	160,0
Termiz	13 749,4	201,7
Uzun	3 886,5	89,5
Sherobod	14 016,3	142,9
Sho'rchi	3 136,4	66,8

Eng yuqori hajm,
ming. AQSh dollari

Jarqo'rg'on - 15 060,5

Sherobod - 14 016,3

Termiz – 13 749,4

Eng quyi hajm,
ming. AQSh dollari

Boysun – 2 666,7

Qiziriq – 1 291,8

Bandixon – 1 243,6

Viloyat eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Jarqo'rg'on tumani **15,0** % ulush bilan **15 060,5** ming. AQSh dollarini tashkil etdi.

Viloyat eksporti tarkibida eng quyi ulushni Bandixon tumani **1,2** % ulush bilan **1 243,6** ming. AQSh dollarini tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

Surxondaryodagi meva-sabzavot sektori mamlakat va hududlarning oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashda muhim segment hisoblanadi. Shuning uchun, bu sohada meva va sabzavot mahsulotlari ishlab chiqarishni jadal rivojlantirish uchun barcha choralar ko'rilmoqda, bu esa o'z natijalarini bermoqda.

Oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan **32 242,3** ming. AQSh dollari qiymatli **47 038,8** ming tonnadan ziyod meva-sabzavot eksport qilingan. Bunda 2020- yilning mos davriga nisbatan, **28,3** % ni tashkil etdi. Buning asosida **28 463,7** ming AQSh dollari miqdorida **42 803,3** tonna sabzavot, shuningdek **1 976,4** ming AQSh dollari miqdorida **2 364,4** tonna meva va rezavorlar eksport qilindi. 2020- yil davri mos ravishda **31,4** % ni va meva va rezavorlarning yuqori darajasi **3,9** % ni tashkil etdi

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI (2021- yil yanvar-iyun)

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Pokiston, Afg'oniston, Rossiya Federatsiyasi, Qozog'iston, Ukraina hamda Tojikiston davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois, 2021- yil yanvar-iyun oyida meva va sabzavotlarning umumiy eksportdagi ulushi **32,2** foizni tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI (2021- yil yanvar-iyun)

Davlatlar	tonna	ming. AQSh dollari	ulushi, % da *
Pokiston	6 533,0	13 829,0	42,9
Afg'oniston	8 945,0	6 991,2	21,7
Rossiya Federatsiyasi	9 955,0	5 669,1	17,6
Qozog'iston	14 699,8	2 951,3	9,2
Ukraina	3 689,9	762,2	2,4
Tojikiston	862,3	441,5	1,4
Belarussiya	1 185,6	389,7	1,2
AQSH	64,3	282,2	0,9
Ozarbajjon	190,0	212,3	0,7
Birlashgan Arab Amirliklari (BAA)	66,4	115,4	0,4
Polsha	44,1	103,9	0,3
Turkmaniston	474,3	93,9	0,3
Turkiya	82,0	89,6	0,3
Ispaniya	21,6	84,9	0,3
Qirg'iz Respublikasi	91,0	66,4	0,2
Boshqa davlatlar	134,5	159,6	0,5

* qiymat ifodasidan

Meva va sabzavotlar eksportining qiymat jihatidan eng katta hajmi Pokistonga to'g'ri keladi (meva va sabzavotlar eksporti umumiy hajmining **42,9 %**), bu Afg'onistonga eksport hajmidan **21,2** baravar ko'pdir.

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI

To'qimachilik mahsulotlari eksporti hajmining oshishi bevosita paxta xomashyosi o'rniga tayyor mahsulot ishlab chiqarish va qo'shimcha qiymat yaratish maqsadida amalga oshirilgan islohotlarning natijasi ekanini ko'rish mumkin. Jumladan, joriy yilda **52 359,5** ming. AQSh dollarlik to'qimachilik mahsulotlari eksporti amalga oshirilib, umumiy eksportning **52,3** % ini tashkil etdi va o'tgan yilga nisbatan **41,9** % ga ko'tarildi.

Eksport qilingan to'qimachilik mahsulotlari tarkibida paxtadan yigirilgan ip (**90,1** %), tayyor trikotaj va tikuvchilik kiyimlari (**5,8** %) asosiy ulushni egallagan.

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI DINAMIKASI

(yanvar-iyun, ming. AQSh dollari)

	2019- yil	2020- yil	2021- yil
Mahsulot nomi	37 005,8	36 898,6	52 359,5
 Paxtadan yigirilgan ip	32 506,9	31 808,4	47 188,7
 Paxta matolari	2 710,1	317,0	3 016,4
 Ipak va ipak mahsulotlari	1 638,5	1 105,1	906,5
 Tayyor trikotaj va tikuvchilik buyumlari	116,1	3 346,6	1 120,2
 Vatka, kigiz va to'quv bo'lmagan maeriallar, arqonlar	-	6,8	66,0
 Boshqa mahsulotlar	-	17,7	37,3
 Boshqa to'qimachilik mahsulotlari	5,0	23,8	17,6
 Gilamlar	29,2	89,5	5,5
 Trikotaj matolari	-	183,6	1,3

DAVLATLAR KESIMIDA TO‘QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI DINAMIKASI

(yanvar-iyun, ming. AQSh dollari)

	2019- yil	2020- yil	2021- yil
Xitoy Xalq Respublikasi	26 308,4	28 436,2	39 533,3
Pokiston	3 921,8	2 574,7	4 998,6
Rossiya Federatsiyasi	4 456,5	790,8	3 457,3
Turkiya	912,9	937,8	3 194,7
Qozog‘iston	-	-	759,3
Tojikiston	5,0	99,1	317,5
Ukraina	-	-	57,2
Qirg‘iz Respublikasi	-	3774,6	28,8
Hindiston	-	174,1	11,4
Afg‘oniston	29,2	111,2	1,3
Belarussiya	70,4	-	-
Vetnam	520,3	-	-
Eron	781,3	-	-

To‘qimachilik mahsulotlarining eng katta ulushi Xitoy Xalq Respublikasi (**39 533,3** ming. AQSh dollari – **75,5 %**), Pokiston (**4 998,6** ming. AQSh dollari – **9,5 %**) va Rossiya Federatsiyasi (**3 457,3** ming. AQSh dollari – **6,6 %**) davlatlari hissasiga to‘g‘ri keldi.

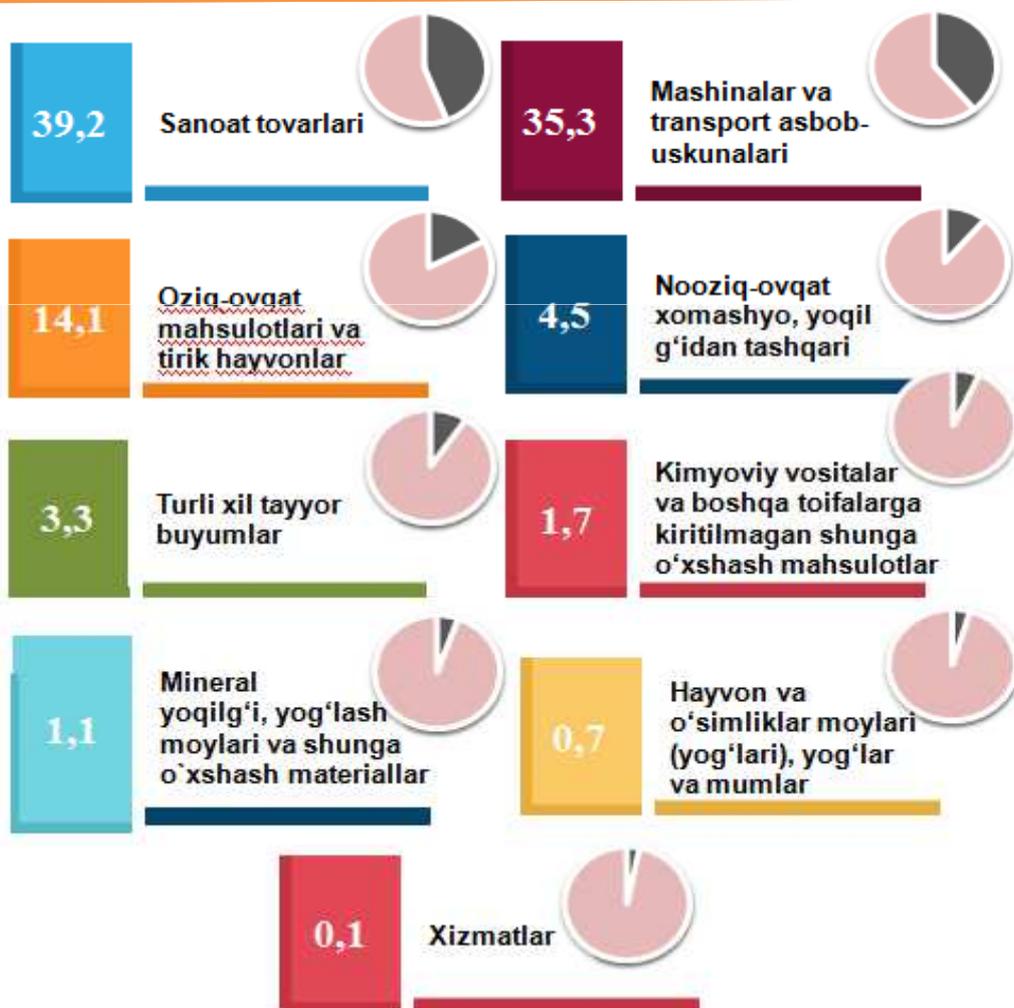
SURXONDARYO VILOYATINING IMPORTI (2021- yil yanvar-iyun)

2021- yilning yanvar-iyun oylarida import hajmi **102 550,1** ming. AQSh dollarini va 2020- yilga nisbatan **23,6 %** ni tashkil etdi.

Import tarkibida eng katta ulush, sanoat tovarlari (**39,2 %**), mashinalar va transport asbob-uskunalari (**35,3 %**) hamda oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (**14,1 %**) hisobiga to'g'ri keldi.

XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI (2021- yil yanvar-iyun, ulushi, % da)

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2020- yilning yanvar-iyunida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan **19 519,9** ming. AQSh dollariga kайunib, **102 490,1** ming AQSh dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa **60,0** ming. AQSh dollariga yetdi.

SURXONDARYO VILOYATI XSST BOYICHA IMPORT TARKIBI (yanvar-iyun, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Ming. AQSh dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan. % da	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Jami import	82 987,7	102 550,1	65,2	123,6	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	13 866,8	14 480,3	74,7	104,4	16,7	14,1
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	4 544,0	4 620,6	79,7	101,7	5,5	4,5
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	1 613,1	689,6	595,9	42,7	1,9	0,7
Hayvon va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar	300,0	1 113,3	29,1	3,7 m.	0,4	1,1
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	2 466,5	1 714,3	84,3	69,5	3,0	1,7
Sanoat tovarlari	31 202,3	40 219,0	149,2	128,9	37,6	39,2
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	25 386,5	36 235,7	39,8	142,7	30,6	35,3
Turli xil tayyor buyumlar	3 591,0	3 417,5	26,1	95,2	4,3	3,3
Xizmatlar	17,6	59,9	50,4	3,4 m.	-	0,1

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar-iyun)

XSST bo'limi nomi	Ming. AQSh dollari	2020- yilga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Sabzavotlar va mevalar	7 481,4	3,3 m.
Tirik hayvonlar, 03-bo'limga kiritilgan hayvonlardan tashqari	3 862,1	2,5 m.
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	1 990,2	146,8
Hayvonlarga ozuqa (ishlov berilmagan donalardan tashqari)	574,3	8,0
Go'sht va go'sht mahsulotlari	411,8	42,4
Turli xil oziq-ovqat mahsulotlari va preparatlari	73,5	92,9
Shakar, shakar mahsulotlari va asal	51,2	29,8
Qahva, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	35,9	31,2
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
Probka va yog'och-taxtalar	2 641,8	95,9
Xayvonlar va o'simliklardan olinadigan kelib chiqqan xom-ashyo materiallari, boshqa joyda tavsiflanmagan	848,8	3,3 m.
Moy olinadigan uruglar va moy olinadigan mevalar	698,4	76,2
56-bo'limga kiritilganlardan tashqari o'g'it xomashyosi va mineral xom ashyo (ko'mir, neft va qimmatbaho toshlardan tashqari)	306,0	50,0
To'qimachilik tolalari va ularning chiqindilari	83,2	-
Tabiiy kauchuk (shu jumladan sintetik kauchuk)	28,0	-
Qog'oz va chiqindi qog'oz	14,4	-
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar		
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	685,8	42,5
Ko'mir, koks va briketlar	3,7	5,2 m.
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar		
Kimyoviy mahsulotlar va boshqalar	561,3	62,8
Tibbiy va farmatsevtika mahsulotlari	355,4	103,1
Birlamchi shakldagi plastmassalar	240,0	35,7
Organik kimyoviy moddalar	209,8	118,9
Birlamchi bo'lmagan plastmassalar	146,9	189,5
Noorganik kimyoviy moddalar	117,4	3,3 m.
O'g'itlar (272 guruhga kiritilganlardan tashqari)	49,1	60,5
Bo'yaydigan va terini oshlovchi moddalar va bo'yoqlar	33,7	70,0
Efir moylari, resinoidlar va parfyumeriya moddalari; tualetga tayyorgarlik, jilolash va yuvish vositalari	0,7	0,5

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar-iyun)

XSST bo'limi nomi	Ming. AQSh dollari	2020- yilga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari		
Cho'yan va po'lat	32 716,2	130,0
Ruda bo'lmagan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar, boshqa joyda tasniflanmagan	3 304,5	127,7
Boshqa toifalarga kiritilmagan metall buyumlar	2 086,6	128,2
Probka daraxtdan tayyorlangan buyumlar (mebeldan tashqari)	992,1	4,4 m.
Qog'oz, karton va qog'oz massasi, qog'oz yoki kartondan tayyorlangan buyumlar	486,0	66,3
To'qimachilik iplari, matolar, tayyor mahsulotlar va boshqalar	453,3	63,0
Rezina buyumlari boshqa joyda tavsiflanmagan	169,1	134,3
Rangli metallar	11,3	3,1 m.
Mashinalar va transport asbob-uskunolari		
Aniq sohalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	24 959,1	2,2 m.
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va ularning detallari	7 174,5	68,8
Avtomobillar (havo podushkalaridagi transport vositalari ham)	3 061,9	126,7
Energiya generatori mashinalari va asbob-uskunolari	623,9	139,1
Boshqa toifalarga kiritilmagan elektr mashinalari ,apparatlari va jihozlari va ularning elektr qismlari (boshqa toifalarga kiritilmagan elektr maishiy texnika elektr bo'lmagan qismlari)	224,3	47,5
Metallni qayta ishlash uchun mashinalar	149,6	112,2
Kanselariya mashinalari ishlab chiqaruvchi mashinalari va ma'lumotlarni avtomatik ravishda qayta ishlash uskunolari	37,3	78,7
Elektr aloqasi, ovozni yozish va ovozni eshittirish aparaturalari va uskunolari	3,3	4,4
Turli xil tayyor buyumlar		
Blokli binolar, suv o'tkazish, kanalizatsiya isitish va yoritish uskunolari uchun armatura va mahkamlash moslamalari boshqa joyda tavsiflanmagan	1551,9	56,6
Maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari, boshqa joyda tasniflanmagan	1445,9	7,9 m.
Har xil tayyor buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan	235,4	41,4
Mebel va ularning qismlari, ko'rpa-to'shaklar, zambil, matras ustunlari, yostiqlar va shunga o'xshash narsalar	129,3	2,1 m.
Yo'l anjomlari, sumkalar va shunga o'xshash konteynerlar	34,8	2,7 m.
Poyabzal	11,4	85,9
Kiyim-kechaklar va kiyim-kechak anjomlari	9,0	80,3

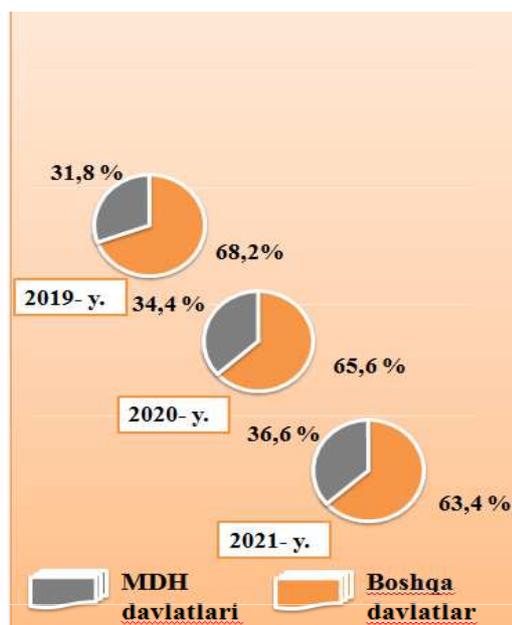
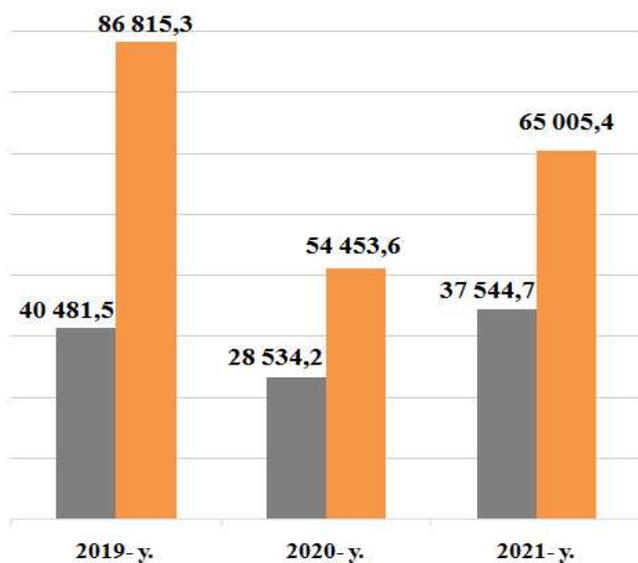

MDH va boshqa xorijiy davlatlar bilan import ulushi 36,6:63,4 nisbatni tashkil etdi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

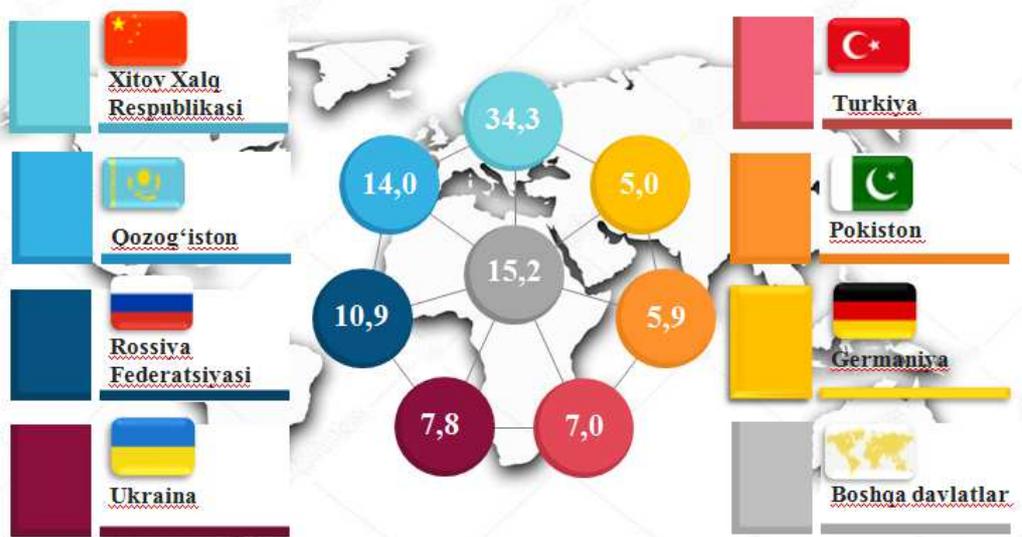
(yanvar-iyun, ming. AQSh dollari, ulushi, % da)

2021- yilning yanvar-iyun oylari yakuni bo'yicha Surxondaryo viloyati tomonidan **40** davlatdan tovarlar va xizmatlar importi amalga oshirildi. Importning uchdan bir qismi **86 962,8** ming. AQSh dollarini tashkil qildi. Shundan Xitoy Xalq Respublikasi (jami import **34,3** % ulushi), Qozog'iston (**14,0** %), Rossiya Federatsiyasi (**10,9** %), Ukraina (**7,8** %), Turkiya (**7,0** %), Pokiston (**5,9** %), Germaniya (**5,0** %) kabi yirik hamkor davlatlarga to'g'ri keladi.

VILOYAT IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR NING ULUSHI
(2021- yil yanvar-iyun, % da)

SURXONDARYO VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN IMPORT HAJMLARI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-iyun, yillar kesimida)

Davlatlar	Ming. AQSh dollari		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Xitoy Xalq Respublikasi	38 771,7	35 135,7	85,1	90,6	1	1
Qozog'iston	9 970,2	14 402,6	88,5	144,5	3	2
Rossiya Federatsiyasi	13 002,8	11 130,6	113,4	85,6	2	3
Ukraina	958,9	7 970,6	32,8	8,3 m.	10	4
Turkiya	5 701,7	7 174,3	62,9	125,8	4	5
Pokiston	1 604,0	6 017,5	45,5	3,8 m.	7	6
Germaniya	2 406,8	5 131,4	2,2 m.	2,1 m.	5	7
Belgiya	-	2 965,2	-	-	-	8
Eron	1 057,6	2 768,7	27,8	2,6 m.	9	9
Tojikiston	2 292,8	2 272,8	35,0	99,1	6	10

SURXONDARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA IMPORTI

(2021- yil yanvar-iyun)

	Ming. AQSh dollari	O'sish sur'ati, % da
Surxondaryo viloyati	102 550,1	123,6
Termiz sh.	22 788,5	155,2
tumanlar:		
Oltinsoy	1 147,5	2,9 m.
Angor	571,5	53,2
Bandixon	156,5	6,7
Boysun	1 517,0	143,8
Denov	7 987,7	76,1
Jarqo'rg'on	5 622,9	82,5
Qumqo'rg'on	2 347,6	5,3 m.
Qiziriq	13 391,4	22,4 m.
Muzrabot	20 844,5	3,3 m.
Sariosiyo	4 058,4	52,4
Termiz	16 473,5	73,5
Uzun	683,7	80,9
Sherobod	1 181,9	26,0
Sho'rchi	1 759,8	57,8

Eng yuqori hajm,
ming. AQSh dollari

Termiz sh. - 22 788,5

Muzrabot – 20 844,5

Qiziriq - 13 391,4

Eng quyi hajm,
ming. AQSh dollari

Uzun - 683,7

Angor - 571,5

Bandixon - 156,5

Viloyat importi tarkibida eng yuqori ulushni Muzrabot tumani **22,2 %** ulush bilan **22 788,5** ming. AQSh dollarini tashkil etdi.

Viloyat importi tarkibida eng quyi ulushni Bandixon tumani **0,02 %** ulush bilan **156,5** ming. AQSh dollarini tashkil etdi.

Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo
statistikasi bo'limi
Tel.:76-225-65-74

